

TEMATICA
pentru examenul de licen
ISTORIE

Anul universitar 2014/2015

DISCIPLINE FUNDAMENTALE

ISTORIE VECHĂ UNIVERSALĂ ȘI A ROMÂNIEI

1. **Principalele repere ale paleoliticului, neoliticului și eneoliticului din România.** Monografii de cultură, grupuri culturale, sit, localitate; repertoriul descoperirilor pe o arie dată; cronologie relativă și absolută; tehnologia uneltelor și armelor; tipologia ceramicii; viaa religioasă și tipologia statuțelor; habitat și organizarea așezărilor; analize comparate asupra uneltelor de cupru și distribuția spațială a acestora, metalurgia cuprului; cercetarea și valorificarea colecțiilor muzeale dedicate. Cercetări asupra istoricului arheologiei românești preistorice.
2. **Epoca bronzului pe teritoriul României.** Monografii de cultură, grupuri culturale, sit, localitate; repertoriul descoperirilor pe o arie dată; cronologie relativă și absolută; tehnologia uneltelor și armelor; tipologia ceramicii; viaa religioasă și tipologia statuțelor; habitat și organizarea așezărilor; depozite de bronzuri și tezaur de aur; metalurgia bronzului; cercetarea și valorificarea colecțiilor muzeale dedicate.
3. **Hallstatt-ul pe teritoriul României.** Monografii de cultură, grupuri culturale, sit, localitate; repertoriul descoperirilor pe o arie dată; cronologie relativă și absolută; tehnologia uneltelor și armelor; tipologia ceramicii; viaa religioasă și tipologia statuțelor; habitat și organizarea așezărilor; depozite de bronzuri și tezaur de aur; metalurgia fierului; cercetarea și valorificarea colecțiilor muzeale dedicate.
4. **Istoria politică a geto-dacilor în secolele IV î.Ch.-II d.Ch.:**-structura socială și formațiunile politice până la Burebista; formarea statului, politica internă și externă a lui Burebista; evoluția politică în spațiul geto-dacic după Burebista și până la Decebal; statul dac în vremea lui Decebal (conflictele cu romani din timpul lui Domitianus și consecințele lor, civilizația dacică în timpul domniei lui Decebal, războaiele dacice ale lui Traian)
5. **Viaa cultural-religioasă în Dacia romană:** -limba și scrierea, arhitectura și urbanismul, artele plastice; cultele greco-romane, cultele orientale, celto-germanice, traco-moesice, religia populației autohtone, creștinismul în provinciile Dacia și Moesia în secolele I-III d. Hr.
6. **Organizarea administrativ-militară și istoria politică a provinciilor Dacia și Moesia Inferior:**-organizarea administrativă a celor două provincii în timpul lui Traian, reorganizarea administrativă operată de Hadrian, reorganizarea provinciilor dacice sub Marcus Aurelius; armata Daciei și a Dobrogei romane, structura, efectivele, dispunerea teritorială, rolul administrației și al armatei în dezvoltarea romanității în carpatice; istoria politică a provinciilor Dacia și Moesia Inferior în timpul Antoninilor și Severilor

7. **Grecia epocii arhaice (750-490 î. Hr):** evoluția social-politică și economică în polisurile grecești (criza resurselor, legislatorii, tirania); marea colonizare greacă (cauze, etape, direcții și urmări); Sparta în epoca arhaică (organizarea socială și instituțiile politice, cuceriri și alianțe, civilizația spartană); Atena în epoca arhaică (societatea și instituțiile politice până la reformele lui Solon, reformele lui Solon, tirania, reformele lui Clistene și drumul spre democrație).
8. **Sfârșitul regimului republican la Roma:** de la primul triumvirat la principatul lui Augustus: obiectivele și caracterul primului triumvirat, consulatul lui Caesar, cucerirea Galliei Comate, relansarea triumviratului în anul 56, consulatele lui Pompei și Crassus din anul 55, deteriorarea relațiilor dintre Pompei și Caesar, războiul civil și sfârșitul lui Pompei, dictatura lui Caesar; al doilea triumvirat, împărțirea provinciilor, Marcus Antonius în Orient, Octavian în Occident, conflictul dintre cei doi și sfârșitul războiului civil; principatul lui Augustus, geneza și caracterul noului regim, puterile lui Augustus, reformarea instituțiilor statului, renașterea culturală și religioasă.

Bibliografie

1. ***, *Istoria românilor*, vol. I-II, București, 2001
2. AUGÉ, Marc, *Religie și antropologie*, Ed. Jurnalul Literar, 1995
3. BLOCH, R., Cousin, J., *Roma și destinul ei*, vol. I - II, Ed. Meridiane, București, 1990
4. BORDET, Marcel, *Istoria Romei antice*, București, 1998
5. BUTTIN, Anne-Marie, *Grecia clasică*, București, 2000, 2007
6. CHAMOUX, Francois, *Civilizația greacă*, I-II, București, 1985.
7. CONDURACHI, Emil, *Atlasul arheologic al României*, București, 1985
8. DAICOVICIU, Hadrian, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, Cluj, 1972.
9. DUMITRESCU, Vladimir, Vulpe, Alexandru, *Dacia până la Dromihete*, București, 1988
10. GLOTZ, G., *Cetatea greacă*, Ed. Meridiane, București, 1992.
11. JEAN-NOËL, Robert, *Roma*, București, 2007.
12. LE GLAY, Marcel, LE BOHEC, Yann, VOISIN, Jean-Louis, *Istorie romană*, București, 2007.
13. LÉVÊQUE, Pierre, *Aventura greacă*, vol. I, II, București, 1998.
14. MACREA, Mihail, *Viața în Dacia romană*, București, 1968.
15. PETOLESCU, Constantin, *Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul Antichității*, București, 2000.
16. PETRESCU-DÂMBOVI A, Mircea și colaboratorii, *Istoria României de la începuturi până în secolul al VIII-lea*, București, 1995.
17. PIERRE, Grimal, *Secolul lui Augustus*, București, 2002.
18. POPA Dumitru, *Istoria antică a României. Epoca romană în Dacia și Dobrogea, secolele I-III d. Hr.* (curs universitar), Sibiu 2004.
19. URSULESCU, Nicolae, *Începuturile istoriei pe teritoriul României*, Iași, 1998.

ISTORIE MEDIEVAL UNIVERSAL I A ROMÂNIEI

1. **Geneza universului medieval. Căderea Imperiului și cristalizarea statelor barbare, în contextul marii migrații germanice:** migrația goților, migrația longobarzilor.
2. **Ideea restaurării Imperiului Apusean în perioada medievală și conflictele pentru supremăție dintre puterea laică și cea ecleziastică :** Imperiul carolingian, renașterea carolingiană, Imperiul ottonian, lupta pentru investitură).
3. **Cruciadele și urmările lor în plan spiritual, economic și politic (1098-1241):** premise politico-religioase, desfășurarea cruciadelor, urmările politice, culturale și economice, apariția rolului ordinelor militare cisterciene, deturnarea ideii de cruciadă și impactul asupra geopoliticii la nivelul Europei sud-estice.
4. **Reforma:** premise ale apariției reformei în Europa, Martin Luther ca reformator, principalele curente reformatoare în secolul al XVI-lea (lutheranism, calvinism).
5. **Transilvania în secolele IX-XIV:** arheologie (sec. IX-XII: grupul Cluj, grupul Ciombrud, grupul Blandiana), istorie (cronici din secolele XII-XIII: Cronica Notarului Anonim, Legenda Sancti Gerardi, Rogerius - Carmen Miserabile, Cronica pictată de la Viena).
6. **Țara Românească și Moldova de la întemeiere până în secolul al XVI-lea:** teorii cu privire la întemeierea voievodatelor, contextul politic internațional și situația internă la momentul apariției voievodatelor; domnii reprezentative (Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș, Petru Rareș, Matei Basarab)
7. **Transilvania în prima jumătate a secolului al XV-lea:** Ioan de Hunedoara și implicarea în eforturile papale și de unificare a bisericilor creștine la mijlocul sec. XV), acțiunile politice și militare de consolidare a granițelor creștine împotriva expansiunii antiotomane.

Bibliografie

1. ***, *Histoire de la Transylvanie*, Budapesta, 1992, p. 67-174
2. ***, *Istoria Românilor*, vol. III-IV, București, 2001
3. BRĂȚIANU, Gheorghe, *Tradiția istorică despre întemeierea voievodatelor românești*, București, 1987.
4. CĂZAN, Florentina, *Cruciadele*, București, 1990
5. DRAGOT, Aurel, *Aspecte de multiculturalitate spirituală. Rituri și ritualuri funerare în Transilvania și în Europa centrală și de sud-est (secolele IX-XI p. Ch)*, Editura Altip, Alba Iulia, 2006
6. FOCILLON, Henri *Anul O mie*, București, 1993
7. HUIZINGA J., *Amurgul Evului Mediu*, București, 1993
8. MADGEARU, Alexandru, *România în Cronica Notarului Anonim*, București, 2001
9. NAGLER, Thomas, NAGLER, Doina, DRAGOT, Aurel, *Europa în secolele X-XVI*, Editura Universității "Lucian Blaga" din Sibiu, Sibiu, 2007.
10. PAPACOSTEA Șerban, *România în secolul al XIII-lea. Între Cruciat și Imperiul mongol*, București, 1997
11. PINTER, Zeno Karl, DRAGOT, Aurel, IPLIC, I. M., *Piese de podoabă și vestimentație la grupurile etnice din Transilvania (secolele VII-XII)*, Editura Altip, Alba Iulia, 2006
12. PINTER, Zeno Karl, IPLIC, Ioan Marian, *Europa și Orientul Apropiat în evul mediu (secolele V-XIII)*, Alba Iulia, 2006
13. POP, Ioan Aurel, *Maghiarii și românii (sec. IX-XIV)*, Cluj-Napoca, 1997
14. POPA, Radu, *Țara Maramureșului*, București, 1979
15. POPA, Radu, *La începuturile Evului Mediu românesc. Țara Hategului*, București, 1988
16. RUSU, Adrian Andrei, *Ioan de Hunedoara și românii din vremea lui*, Hunedoara, 1999
17. ȘTEFĂNESCU Ștefan, *Țara Românească, de la Basarab I "Întemeietorul" la Mihai Viteazul*, București, 1970
18. IPLIC, I.M., *Contribuții la istoria spațiului românesc în perioada migrațiilor și evul mediu timpuriu (sec. V-XIII)*, Institutul European, Iași, 2005
19. IPLIC, I.M., *Organizarea defensivă a Transilvaniei în evul mediu (secolele X-XIV)*, Editura Militară, București, 2006
20. ZIMMERMANN, Harald, *Veacul întunecat*, București, 1983

DISCIPLINE FUNDAMENTALE

ISTORIE MODERN UNIVERSAL I A ROMÂNIEI

1. Secolul al XVIII-lea în Principatele Dunărene (înstituirea regimului fanariot, activitatea reformatoare a lui Constantin Mavrocordat, problema orientală și memoriile boierești)
2. Secolul al XVIII-lea în Transilvania și Banat (înstituirea regimului habsburgic, evoluția administrativă, politică, economică și confesională, coala Ardeleană, Regimentele grănicerești, Școala lui Horea, Cloșca și Crișan, Supplex Libellus Valachorum)
3. Revoluția de la 1848 în țara Românească, Moldova și Transilvania. Condiționări europene. Asemnări și particularități ale programelor revoluționare.
4. Deceniul luptei pentru Unirea Principatelor (1849-1858).
5. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza. Activitatea reformatoare.
6. Constituția de la 1866.
7. Războiul pentru independența României (1877-1878)
8. Consecințele regimului austro-ungar pentru românii din Transilvania.
9. Evoluția Regatului României între 1878-1914. Guvernerile liberale și conservatoare. România și războaiele balcanice (1912-1913).
10. Cultura în spațiul românesc (1867-1916)
11. Participarea Regatului român la Primul Război Mondial și fuziunea României Mari.
12. Revoluțiile burgheze ale perioadei 1648 -1918.
13. Europa în perioada de strălucire a Franței și a echilibrului puterilor continentale (1660-1789)
14. Europa „Sfintei Alianțe” și „deșteptarea popoarelor” (1815-1848)
15. De la națiuni la state (1848-1871)
16. Statele europene și SUA între 1871-1914.

Bibliografie:

1. xxx, *Istoria Românilor*, vol. VI, VII, tom.I-II, București, 2002-2003
2. xxx, *Afirmarea statelor naționale independente unitare din centrul și sud-estul Europei 1821-1923*, București, 1979
3. xxx, *Memorandul, 1892-1894. Ideologie și acțiune politică românească*, București, 1992
4. Barber John R., *Istoria Europei moderne*, București, s.a.
5. Ioan-Aurel Pop, Maghiari Andras, Thomas Nagler, *Istoria Transilvaniei*, vol. II-III, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2003.
6. Berindei, Dan, *Epoca Unirii*, București, 1979
7. Berstein S., Milza P., *Istoria Europei*, vol. III-IV, București, 1998
8. Bodea, Cornelia, *1848 la români. O istorie în date și mărțurii*, vol. I-II, București, 1983
9. Bolovan, Ioan, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918*, Cluj-Napoca, 2000
10. Ciachir N., *Istoria politică a Europei de la Napoleon la Stalin*, București, 1998
11. Idem, *Istoria universală modernă*, vol.I-II, București, 1998
12. Ciachir, Nicolae, *Istoria slavilor*, București, 1998
13. Djuvara Neagu, *Între Orient și Occident*, București, 2002.
14. Duroselle, J.B., *L'Europe de 1815 a nos jours*, ed. a II-a, Paris, 1967
15. Droz Jacques., *Histoire diplomatique de 1648 à 1919*, Paris, 1972
16. Gaillard J.M., Rowley A., *Istoria continentului european*, București, 2001
17. Giura, Lucian, Racovișan, Radu, *Istoria Europei Centrale și de Sud-Est în epoca modernă. Bibliografie selectivă*, Ed. Alma Mater, Sibiu, 2003
18. Giurescu, Constantin, *Viața și opera lui Cuza Vodă*, București, 2000
19. Grant A.J., Temperley H., *Europe in the nineteenth and twentieth centuries (1789-1932)*, London, 1934
20. Hitchins, Keith, *România. 1866 - 1947*, Ed. Humanitas, București, 1996
21. Jelavich, Charles și Barbara, *Formarea statelor naționale balcanice 1804-1920*, București, 1999
22. Jelavich, Barbara, *Istoria Balcanilor*, vol. I, Iași, 2000
23. George J. Jewsbury, *Anexarea Basarabiei la Rusia, 1774-1828*, Iași, 2003
24. Kellogg, Frederick, *Drumul României spre independență*, Iași, 2002
25. Madaule, J., *Istoria Franței*, vol. II – III, București, 1973

26. Maior, Liviu, *1848-1849. Români și unguri*, București, 1998
27. Idem, *Habsburgii și românii. De la loialitatea dinastică la identitatea națională*, București, 2006
28. Maurois, A., *Istoria Angliei*, București, 1976
29. Milza, Pierre, *Les relations internationales de 1811 à 1914*, A. Colin, Paris, 1990
30. Mureșan, C., *Imperiul britanic. Scurt istorie*, București, 1967
31. Pavel, Teodor, *Între Rusia țarilor și Germania wilhelmiană*, Cluj-Napoca, 1996
32. Pavlovich, Stevan, *Istoria Balcanilor, 1804-1945*, București, 2002
33. Racoviță, Mihai, *Alexandru Vaida Voevod între Memorandum și Trianon, 1892-1920*, Sibiu, 2000
34. Renouvin, P., *Primul război mondial*, București, 2006
35. Sârbu, V., *Revoluția hispano-americană*, București, 1970
36. Stan Apostol, *Revoluția de la 1848 în țara Românească. Boieri și țărani*, București, 1998
37. Suciș, Dumitru, *Monarhia și formarea României Mari*, București, 1997
38. Tilly Ch., *Revoluțiile europene (1492-1992)*, București, 2002

Istoria României și Istoria universală în secolul XX

1. Primul Război Mondial (1914-1918).
2. România și Conferința de Pace de la Paris (1919 - 1920).
3. Economia României între cele două războaie mondiale (1919-1939). Caracteristici.
4. Sistemul politic din România în perioada monarhiei constituționale (1918- februarie 1938):
5. Politica externă a României între cele două războaie mondiale (1919-1939).
6. Regimul monarhiei autoritare (10 februarie 1938 – 6 septembrie 1940).
6. Regimul politic din România în perioada septembrie 1940 – august 1944:
7. România în cel de-al Doilea Război Mondial (iunie 1941 - mai 1945):
8. Drumul PCR spre putere. Premisele interne și externe ale instaurării regimului comunist din România în anii 1944-1947.
9. Instituționalizarea regimului comunist – adoptarea Constituției din aprilie 1948. Restructurarea Partidului Muncitoresc Român 1948-1952. Luptele pentru putere în cadrul PMR.
10. Transformări economice din România în primii ani ai regimului – stabilizarea și naționalizarea.
11. Colectivizarea agriculturii în România 1949-1962. Industrializarea forțată din România anilor 50.
12. Represiunea comunistă și securitatea. Regimul concentraționar din România.
13. Mișcarea de rezistență anticomunistă.
14. Politica internă și externă în timpul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.
15. Politica internă și externă a regimului Nicolae Ceaușescu 1972-1989.
16. Marile democrații în perioada interbelică: Franța; Marea Britanie; S.U.A.
17. Regimurile totalitare în perioada interbelică: Rusia Sovietică - U.R.S.S.; Italia fascistă; Germania nazistă.
18. Lumea în anii celui de-al Doilea Război Mondial: Începutul războiului; Atacarea URSS, frontul de Est; Debarcarea, frontul de Vest; Războiul din Pacific; Regimul de dominație al puterilor ocupante; Relațiile internaționale.
19. Lumea în anii postbelici: Instaurarea regimurilor comuniste; Războiul Rece; Prăbușirea regimurilor comuniste.

Bibliografie:

1. xxx, *Istoria românilor*, vol. VIII, IX, Ed. Academiei, București, 2003, 2008
2. xxx, *Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică 1949-1953*, coord. Dan Ciocanu, Octavian Roske, INST, București, 2000
3. *Colectivizarea agriculturii în România. Represiunea 1949-1953*, vol. I, coord. Dan Ciocanu, Octavian Roske, INST, București, 2004
4. xxx, *Istoria secolului XX*, vol. I – III, coord. Serge Berstein și Pierre Milza, Ed. ALL, București, 1998
5. Hannah, Arendt, *Originile totalitarismului*, Humanitas, București, 2006.
6. Bălan, Ion, *Regimul concentraționar din România 1949-1954*, Ed. Fundația Civică, București, 1998
7. Brădulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Ed. Enciclopedică, București, 1999
8. Betea, Lavinia, *Lucrețiu Pătrășcanu*, Humanitas, București, 2000
9. Berstein, S., Milza, P., *Istoria Europei*, vol. V, *Secolul XX*, Institutul European, Iași, 1998
10. Bold, Emilian, Ciupercă, Ion, *Europa în derivă (1918-1940). Din istoria relațiilor internaționale*, Iași, 2002
11. Boniface, Pascal, *Relațiile Est-Vest în perioada 1945-1991*, Institutul European, Iași, 1999
12. Brendon, Vyvyan, *Primul Război Mondial*, Editura BIC ALL, București, 2003
13. Courtois, Stéphane, Werth, Nicolas, Panné, Jean-Louis, et al., *Cartea neagră a comunismului. Crime, teroare, represiune*, Ed. Humanitas, București, 1999
14. Crampton, R.J., *Europa Răsăriteană în secolul al XX-lea ... și după*, Curtea Veche, București, 2002
15. Deletant, Denis, *România sub regimul comunist*, Ed. Fundația Academia Civică, București, 1997
16. Duroselle, Jean-Baptiste, *Istoria relațiilor internaționale*, vol. I, 1919-1947, Ed. Institutul de Științe Sociale și Politice, București, 2006

17. Duroselle, Jean-Baptiste, André Kaspi, *Istoria rela iilor interna ionale*, vol. II, 1948-
pân în zilele noastre, Ed. tiin elor Sociale i Politice, Bucure ti, 2006
18. Fontaine, André, *Istoria r zboiului rece*, vol. I – IV, Ed. Militar , Bucure ti, 1993 – 1994.
19. Gaddis, John Lewis, *R zboiul Rece*, Editura RAO, 2009.
20. Henry Kissinger, *Diploma ia*, All, Bucure ti, 1998.
21. Heinen, Armin, *Legiunea „Arhanghelul Mihail”*. *O contribu ie la istoria fascismului
interna ional*, Ed. Humanitas, Bucure ti, 1999
22. Hitchins, Keith, *România, 1866 – 1947*, ed. a 2-a, Bucure ti, 1998
23. Ionescu, Ghi , *Comunismul în România*, Ed. Litera, Bucure ti, 1994
24. Ionescu-Gur , Nicoleta, *Stalinizarea României 1948-1950*, Bucure ti, 2005
25. Jelavich, Barbara, *Istoria Balcanilor*, vol. II, Institutul European, Ia i, 2000
26. Liddell, Hart B.H., *Istoria celui de-al doilea r zboi mondial*, vol. I-II, Bucure ti, Ed. ALL, Ed.
Orizonturi, Bucure ti (1998)
27. Loghin, Leonida, *Mari conferin e interna ionale. 1939-1945*, Editura Politic , Bucure ti, 1989
28. Michel, Henri, *Al Doilea R zboi Mondial*, Editura Corint, Bucure ti, 2001
29. Oni oru, Gheorghe, *Alian e i confruntări între partidele politice din România (1944-1947)*,
Funda ia Academia Civică, Bucure ti 1997
30. *Politica extern comunist i exil anticomunist*, nr. special al „Anuarului de Istorie Recent ”, vol.
II, 2003
31. Radu, Sorin, *Electoratul din România în anii democra iei parlamentare (1919-1937)*, Institutul
European, Ia i, 2004
32. Renouvin, P., *Primul R zboi Mondial*, Editura Corint, Bucure ti, 2006
33. Scurtu, Ioan, Buzatu, Gheorghe, *Istoria românilor în secolul XX*, Ed. Paideia, Bucure ti, 1999
34. Scurtu, Ioan, Ion Bulei, *Democra ia la români. 1866 – 1938*, Ed. Humanitas, Bucure ti, 1990
35. Soulet, Jean-François, *Istoria comparat a statelor comuniste din 1945 pân în zilele noastre*, Ed. Polirom,
Ia i, 1998
36. Idem, *Istoria Europei de Est de la al doilea r zboi mondial pân în prezent*, Polirom, Ia i, 2008
37. Stan Apostol, *Istoria românilor în timpul celor patru regi (1866-1947)*, vol. I-IV, Ed.
Enciclopedic , Bucure ti, 2001
38. T nase, Stelian, *Elite i societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej 1948-1965*, Humanitas, Bucure ti,
1998
39. Tism neanu, Vladimir, *Reinventarea politicului. Europa r s ritean de la Stalin la Havel*,
Polirom, Ia i, 1997
40. Idem, *Stalinism pentru eternitate. O istorie politic a comunismului românesc*, Ia i, Polirom,
2005
41. Tism neanu, Vladimir (coord.), *Raport final al comisiei preziden iale privind analiza dictaturii
comuniste din România*, Bucure ti, 2006, www. Presidency. ro

Director Departament
Prof. Univ. dr. Sorin Radu

